

Propostes de la CUP davant les conseqüències de la guerra d'Iran

Document per Generalitat de Catalunya

Elaborat per: Candidatura d'Unitat Popular

Data: 20 de març del 2026

1. Introducció i context

Els conflictes armats al Pròxim Orient no són accidents de la història: són expressions concentrades de les contradiccions d'un ordre mundial construït sobre la dependència dels hidrocarburs, la competència imperialista i la gestió violenta de les perifèries geopolítiques. La guerra entre els Estats Units, Israel i l'Iran no és un fet extern i aliè a l'economia catalana: és la manifestació més recent d'una fragilitat estructural que el capitalisme global ha anat construint durant dècades, i que ara amenaça de descarregar-se sobre les condicions de vida de la classe treballadora dels Països Catalans.

Cal advertir, a més, que part de l'escalada de preus no té ni tindrà correlació directa amb el conflicte, sinó que aquest n'opera com a justificació. Ja va passar amb la guerra d'Ucraïna: l'[anàlisi de CCOO](#)¹ va revelar que durant el primer trimestre del 2022, els beneficis empresarials eren responsables de més del 83% de la inflació.

Les mesures que presentem parteixen d'una premissa central: **les conseqüències i els costos d'aquesta crisi no poden recaure sobre la classe treballadora**. Així mateix, demanem al govern de Catalunya un fort posicionament antibel·licista i lideratge actiu en la resposta a aquesta crisi. En un context en què diversos governs ja estan impulsant mesures concretes, considerem imprescindible que Catalunya actuï amb iniciativa pròpia i sense limitar-se a seguir les directrius del govern espanyol o de la Unió Europea, sinó que ha de poder actuar amb veu i criteri propis. Sol·licitem al Govern que exerceixi les seves competències pròpies de forma extraordinària. Tenim capacitat legislativa i majories suficients per tirar endavant les mesures que les treballadores d'aquest país necessiten. Ara és el moment d'utilitzar-les.

2. Posicionament polític:

Dir "no a la guerra" mentre es pertany a l'OTAN és una contradicció insostenible. L'OTAN no és un escut de pau: és la infraestructura militar del capitalisme globalitzat. Les mesures d'emergència que presentem són necessàries, però insuficients sense un horitzó estratègic clar: **sortida de l'OTAN, desmilitarització progressiva, llibertat dels pobles i una economia centrada en la reproducció de la vida i no en l'acumulació i la guerra.**

¹ Informe CCOO: *Los beneficios empresariales impulsan y enquistan la inflación*. Link: www.ccoo.es/7479d092ff3a86819d416afcdcccb209000001.pdf

Les conseqüències d'aquesta crisi no poden recaure sobre la classe treballadora. Exigim al govern de Catalunya un posicionament antibel·licista ferm i lideratge propi, sense limitar-se a seguir les directrius de Madrid o Brussel·les.

3. Mesures

La CUP presenta 20 propostes concretes articulades en quatre àmbits: inflació i cost de la vida, energia i subministrament, estructura econòmica i comercial, i protecció de les persones. Moltes d'elles són d'aplicació immediata i de cost zero per a les arques públiques.

Del **conjunt de mesures, n'hem destacat tres** sobre les quals hem demanat compromisos explícits al Govern: 1) la revisió, control i sanció de la inflació induïda per beneficis empresarials extraordinaris; 2) el topall de preus als carburants, l'energia i els productes essencials d'alimentació; i 3) la moratòria de desnonaments, la congelació dels preus del lloguer i la pròrroga dels contractes vigents.

Finalment, les crisis recurrents —guerres, pandèmies, aranzels, disrupcions econòmiques globals— evidencien que Catalunya no pot permetre's improvisar cada vegada. Com a nació, ens hem de dotar d'un **Pla Nacional i Social de Resposta a les Crisis**: un marc preestablert de mesures, competències i recursos que activi de manera àgil i coordinada quan arribi la propera emergència. No té sentit tornar a començar de zero. Si som país, hem d'actuar com a tal.

Àmbit I - Inflació i cost de la vida

Context

La guerra afecta les cadenes globals de subministrament, encareix les matèries primeres i amenaça sectors clau com l'alimentació, la indústria i la logística. Cal protegir el teixit productiu local i evitar que les empreses traslladin els costos als treballadors i consumidors. No volem que els treballadors perdin salari real per la pujada dels preus.

Mesures Proposades

Nº	Mesura	Termini	Prioritat
M-1	Topall de preus als béns essencials, amb especial atenció als aliments i els productes de primera necessitat. Es proposa revisar les mesures adoptades per altres estats membres de la UE per identificar les millors pràctiques aplicables al context català.	Immediat	URGENT
M-2	Topall de preus per a una cistella de productes alimentaris bàsics.	Immediat	URGENT
M-3	Revisió, control i sanció de la inflació induïda. Establir un sistema d'anàlisi i monitoratge de les pujades de preus per avaluar-ne la correlació real amb el conflicte bèl·lic a l'Iran.	Immediat	URGENT

Nº	Mesura	Termini	Prioritat
M-4	Establir una moratòria immediata i total dels desnonaments mentre duri el període d'incertesa econòmica derivat del conflicte.	30 dies	ALTA
M-5	Reforç de la capacitat d'inspecció i sanció de pràctiques abusives de fixació de preus i coordinació de marges.	30 dies	ALTA

Àmbit II - Energia i subministrament

Context

L'increment del preu del petroli, el gas i l'electricitat derivat del conflicte impacta directament sobre el cost de la vida. Les famílies vulnerables, els treballadors i les petites empreses seran les primeres víctimes.

Mesures Proposades

Nº	Mesura	Termini	Prioritat
M-1	Establir un topall als preus de l'energia —carburants, electricitat i gas— com a mesura de protecció de les llars, les pimes i els treballadors davant de l'especulació energètica. Aquesta mesura hauria d'anar acompanyada d'un informe públic sobre els beneficis obtinguts pels principals proveïdors energètics durant el darrer any.	Immediat	URGENT
M-2	Activar un bo energètic d'emergència per a llars en situació de pobresa energètica.	30 dies	ALTA
M-3	Crear una reserva estratègica de combustibles per garantir la mobilitat essencial (transport sanitari, alimentació i serveis bàsics).	30 dies	ALTA
M-4	Incrementar la inversió en l'empresa energètica pública catalana i avançar en la creació d'una distribuïdora pública d'energia que permeti reduir la dependència dels oligopolis privats i garantir subministrament a preus justos.	6 mesos	ALTA
M-5	Accelerar el desplegament d'energies renovables com a mesura d'independència energètica estructural.	1-2 anys	ALTA

Àmbit III - Estructura econòmica i comercial

Context

Els conflictes armats són expressions concentrades de les contradiccions d'un ordre mundial construït sobre la dependència dels hidrocarburs, la competència imperialista i la gestió violenta de la geopolítica. La guerra d'Iran manifesta un cop més la fragilitat estructural de l'economia del capitalisme global. És el resultat lògic d'un model que ha prioritzat la integració de cadenes de valor globals, la minimització dels costos a curt termini i la deslocalització de la producció per sobre de qualsevol criteri de sobirania.

Mesures Proposades

Nº	Mesura	Termini	Prioritat
M-1	Impulsar la deflactació dels trams més baixos de la quota d'autònoms, o mesures equivalents d'alleujament fiscal, per protegir els treballadors per compte propi amb menys capacitat econòmica.	Immediat	URGENT
M-2	Els ajuts i subvencions directes a empreses hauran d'estar subjectes a condicionalitat social i econòmica. En el cas d'empreses considerades estratègiques, els ajuts es traduiran en participació accionarial pública per valor equivalent. En la resta de casos, caldrà el retorn dels ajuts sense interessos si l'empresa no reparteix dividends, o amb interessos si en reparteix. En tots els casos, les empreses beneficiàries hauran de complir les condicions següents: protecció dels treballadors davant d'acomiadaments durant el període de l'ajut, prohibició de deslocalització durant un mínim d'anys a determinar, i obligació de retorn dels fons més una compensació econòmica en cas d'incompliment.	Immediat	URGENT
M-3	Constituir una taula permanent de seguiment econòmic i social, integrada per sindicats, patronal, moviments socials, organitzacions de consumidors i representants de les pimes i l'autoocupació. Aquesta taula tindrà capacitat de monitorar l'impacte de les mesures aprovades, detectar pujades de preus injustificades, emetre informes vinculants de recomanació al Govern i activar mecanismes de denúncia pública. Es reunirà amb periodicitat mínima mensual durant el període de crisi i els seus informes seran públics i accessibles.	15 dies	URGENT
M-4	Impost sobre beneficis extraordinaris del sector de distribució alimentària i energètica, anàlogament a l'impost sobre la banca.	30 dies	URGENT
M-5	Creació d'una xarxa pública de distribució alimentària de proximitat que introdueixi competència a la baixa efectiva al sector.	6 mesos	ALTA
M-6	Impulsar la conversió de l'Institut Català de Finances (ICF) en una banca pública que pugui oferir préstecs a cost zero o a tipus molt reduïts a pimes, autònoms i llars, com a eina de política econòmica contracíclica i de protecció del teixit productiu local.	1 any	ALTA

Àmbit IV - Protecció de les persones

Context

Els conflictes bèl·lics generen un doble impacte humà: fluxos de persones desplaçades que necessiten acollida digna, i deteriorament de les condicions de vida de la població ja resident. Catalunya ha de respondre a tots dos fronts. L'acollida de persones refugiades és

un deure moral i una obligació del dret internacional. La protecció de les persones més vulnerables d'aquí, una obligació política innegociable.

Mesures Proposades

Nº	Mesura	Termini	Prioritat
M-1	Impulsar la regularització immediata de les persones treballadores en situació irregular, per tal que siguin subjectes de dret i puguin accedir als mecanismes de protecció social durant el període d'incertesa econòmica. Es prestarà especial atenció a les treballadores de la llar, les persones ocupades en l'economia de plataforma i altres col·lectius en situació de major vulnerabilitat.	Immediat	URGENT
M-2	Activar el Pla d'Acollida d'Emergència de la Generalitat i dotar-lo de recursos suficients.	Immediat	URGENT
M-3	Garantir accés immediat al sistema sanitari públic per a totes les persones acollides, sense excepcions.	Immediat	URGENT
M-4	Exigir a l'Estat i a la UE vies legals i segures de desplaçament i la suspensió de retorns forçosos.	Immediat	URGENT

5. Demandes explícites a l'Estat espanyol

- Transferència immediata a la Generalitat de les competències extraordinàries necessàries per fer front als efectes de la crisi, especialment en matèria energètica, de protecció del consumidor, de política comercial i d'acollida de persones desplaçades.
- Els fons de contingència de l'Estat i qualsevol fons europeu extraordinari activat en resposta al conflicte han d'arribar a Catalunya de manera justa, proporcional, sense condicionaments polítics i aplicant el principi d'ordinalitat.
- Revisió i condicionament dels acords comercials per evitar noves dependències energètiques i protegir la sobirania alimentària.
- No participació de l'Estat en operacions militars al conflicte i defensa de la via diplomàtica als organismes internacionals.
- Acollida efectiva de persones refugiades i compliment del reglament europeu de reubicació.

5. Conclusions

Com s'exposava a l'inici d'aquest informe de mesures la CUP parteix d'una **premissa base: que les conseqüències de la guerra no les hagin de pagar ni patir les classes populars del país**. La Generalitat és la pedra angular per protegir la seva gent i mostrar-se com un instrument útil. Considerem que s'ha d'actuar amb celeritat i exigir a l'Estat els recursos que ens corresponin.

La CUP es mostra disposada a ampliar, debatre i concretar aquestes mesures en el marc del diàleg obert arran de la cimera. Tanmateix, traslladem que la nostra col·laboració quedarà supeditada al fet que les propostes finals situïn les persones al centre, per davant de qualsevol interès econòmic o geoestratègic.